

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на здравеопазването

Главен държавен здравен инспектор

17.8.2022 г.

X 75-01-34

Signed by: Anita Atanasova Dimitrova

ДО

Д-Р АСЕН МЕДЖИДИЕВ

МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Относно: предложения за срока на задължителната изолация при лица, диагностицирани с COVID-19 и на задължителната карантина при лица, които са близки контактни на случай на COVID-19

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Продължаващата вече трета година пандемия от COVID-19 позволи да се натрупат научни данни относно продължителността на отделяне на причинителя и неговата заразност в условия на различно циркулиращ вариант на безпокойство.

Установено е, че при умерено тежки случаи на COVID-19 до 10 дни от началото на симптоматиката от респираторни проби на пациенти успешно се изолира жизнеспособен вирус (<https://www.science.org/doi/10.1126/science.abi5273>).

При хоспитализирани и/или пациенти с тежко протичащ COVID-19 изолиране на вирус е възможно до 20 дни след началото на симптомите със средна продължителност на излъчване 8 дни (<https://www.nature.com/articles/s41467-020-20568-4>). Имунокompromетираните пациенти могат да излъчват жизнеспособен вирус и по-продължително време (<https://www.nature.com/articles/s41467-020-20568-4>).

Публикация от 29.06.2022 г. в New England Journal of Medicine, представляваща писмо до редактора, представя малко по обем изследване (едва на 66 участника, 32 от които с инфекция с вариант Делта, а 34 – с вариант Омикрон), което установява, че част от инфектираните и от двете групи излъчва жизнеспособни вируси повече от 5 дни след появата на симптомите или позитивен PCR резултат (doi: 10.1056/NEJMc2202092).

Изследване на японски учени (<https://doi.org/10.1136/bmj.o89>), публикувано на 13.01.2022 г. установява, че пациентите с вариант Омикрон излъчват вирус относително по-дълго време като количеството вирусна РНК е най-високо между 3-я и 6-я ден от началото на симптомите.

Друго изследване, публикувано през месец май 2022 г. (doi: 10.3201/eid2805.220197) и проведено също в Япония сред ваксинирани пациенти (в Япония 81,4 % от населението е напълно ваксинирано), установява, че инфекциозен вирус се излъчва 6-9 дни след диагностициране или поява на симптоми.

Изследване, публикувано на 16.07.2022 г. (doi: 10.1016/j.cmi.2022.07.009), установява, че сред включените в него 55 пациента на 5-тия ден от диагностицирането или появата на симптоми в клетъчни култури се изолира жизнеспособен вирус при 83% от тях, съответно на 7-мия ден – при 52%, на 10-тия ден – при 13,5% и на 14-тия ден – при 8% от тях.

Решенията за продължителността на периодите на изолация и карантина не се определят единствено от научните факти. Налице са също икономически и политически съображения.

Нововъзникващите варианти на SARS-CoV-2, възприемчивото население, социалното поведение, поствакциналният и постинфекциозният имунитет са основни фактори, определящи продължителността на излъчването на жизнеспособни вириони. Продължителността на излъчване не е определена точно и варира в широки граници в зависимост от варианта и конкретния индивид. Някои индивиди излъчват и следователно могат да разпространяват жизнеспособни вириони на SARS-CoV-2 много по-дълго, отколкото средно приетите срокове за изолация и карантина.

Понастоящем в различните страни са възприети различни срокове за продължителността и условията на карантина и изолация на потвърдените случаи на COVID-19 и техните близки контактни.

Така например Центровете за контрол и превенция на заболяванията в САЩ (CDC) препоръчват:

- изолация, независимо от ваксиналния статус, в продължение на 5 дни при симптоми или при положителен тест за COVID-19 и поне 24 ч. афебрилен период, постигнат без прием на антипиретици, носене на маска при контакт с други хора, избягване на контакт с хора от рисковите групи и забрана за пътуване в продължение на 10 дни. Ако температурата продължава и след 5-я ден, изолацията продължава до постигане на афебрилни 24 ч. без прием на антипиретици. При положителен тест без

проява на симптоми изолацията е в продължение на 5 дни. Ако се появят симптоми обаче, броенето на дните на изолация започва отначало като ден 1 е първият ден на поява на симптоми;

- карантиниране на неваксинираните или с незавършен курс на ваксинация близки контактни лица в продължение на 5 дни, смятано от датата на последния контакт със случай на COVID-19. На 5-я ден от карантината се препоръчва тестване. Преболедувалите COVID-19 преди <90 дни, както и ваксинираните със завършен основен и усилващ курс не подлежат на карантиниране. Всички близки контактни трябва да носят маска, когато са в контакт с други хора, и да избягват контакт с хора от рисковите групи в продължение на 10 дни.

Препоръките на Европейския център за контрол на заболяванията към момента са както следва:

- при безсимптомни, леки и умерено тежки случаи на COVID-19 при неваксинирани или с незавършен имунизационен курс пациенти изолацията продължава до постигане на два негативни теста (бързи или PCR), направени с отстояние поне 24 ч. между тях или 10 дни от датата на първия позитивен тест или началото на симптомите. Изолацията се продължава, ако резултатът от бързия антигенен тест е положителен.

- при безсимптомни, леки и умерено тежки случаи на COVID-19 при ваксинирани лица със завършен имунизационен курс периодът на изолация може да се съкрати до 6 дни от началото на симптомите, ако те са отзвучали до 6-я ден и резултатът от тестването на 6-я ден с бърз антигенен тест или PCR е отрицателен. При позитивен тест изолацията продължава като тестването може да се извършва ежедневно до постигане на отрицателен резултат или изминат 10 дни от началото на симптомите.

- Карантинирането на контактните лица зависи от ваксинационния им статус. При неваксинираните контактни лица карантината е с продължителност 10 дни и завършва при отрицателен PCR тест. Ако не се извърши тестване на 10-я ден, карантината продължава 14 дни. В случай на високо натоварване на здравната система и обществото карантината продължава 7 дни при отрицателен бърз антигенен или PCR тест на 7-я ден или 10 дни, ако не се тества. При екстремно натоварване на системата карантината е 5 дни при отрицателен бърз антигенен или PCR тест на 5-я ден и връщане в обществото при 5 дена носене на маска тип FFP2.

В Германия всички лица с позитивен тест независимо от наличието или липсата на симптоми и имунизационния си статус се изолират за 5 дни. Карантинирането на близките контактни лица също е за срок от 5 дни.

В Италия изолацията е с продължителност 10 дни, смятано от датата на първия положителен тест, и поне 3 дни без температура и симптоми (с изключение на загубата на вкус и мирис). При лица със завършен имунизационен курс и усилваща доза, както и тези с основен имунизационен курс, завършил преди по-малко от 120 дни, изолацията е с продължителност 7 дни. От изолация се излиза само след отрицателен тест. Ако молекулярният или антигенният тест е все още положителен и няма симптоми в продължение на най-малко 7 дни (без загуба на вкус или загуба на мирис), изолацията може да бъде прекратена в края на 21-вия ден.

Контактните лица подлежат на режим на самонаблюдение, състоящ се от изискването за носене на маски FFP2 на закрито или при събирания до 10-я ден от датата на последния близък контакт. Ако по време на периода на самонаблюдение се появят симптоми, предполагащи възможна инфекция, се препоръчва незабавно тестване, което в случай на отрицателен резултат се повтаря на 5-я ден от последния контакт, ако симптомите все още са налице. Медицинските специалисти трябва ежедневно да провеждат антигенен или молекулярен тест до 5-я ден след последния контакт със заразен човек.

В Обединеното кралство при положителен тест се препоръчва изолация за 5 дни без да се забранява изрично напускането на дома. Карантиниране на контактните не се извършва. При деца и младежи под 18 год., при които е установен положителен тест, се изолират за срок от три дни. Карантиниране на контактни деца или младежи под 18 г. не се извършва.

Има страни, в които задължителната изолация и карантина са напълно отменени, напр. Полша.

Предвид гореизложеното и след одобрение от Експертния съвет по епидемиология, Експертния съвет по инфекциозни болести и Експертния съвет по вирусология, предлагам в България за лица, при които лабораторно е доказан **COVID-19** срокът на задължителна изолация да бъде намален на 7 дни, а контактните лица да подлежат на 5-дневна карантина.

В допълнение, ваксините срещу COVID-19 доказаха, че са високо ефективни срещу предпазване от тежко протичане на заболяването, необходимост от болнично лечение и смърт. Относителният дял на лицата, нуждаещи се от болнично лечение, вкл. интензивни грижи, както и на починали от коронавирусна инфекция е значително по-висок при неваксинирани спрямо ваксинирани.

За България, от началото на 2021 г. до днес 90,76% от лицата, постъпили за болнично лечение, 96,79% от приетите за интензивно лечение и 94,70% от починалите от COVID-19 са неваксинирани.

Проучване в Швеция сочи, че ваксинираните лица е по-малко вероятно да заразяват техните контактни, поради по-малкия вирусен товар, който отделят при инфектиране със SARS-CoV-2.

С появата и доминиращото разпространение на вариант Омикрон в света, се наблюдава обаче отслабване на ваксиналната ефективност срещу заразяване при ваксинирани лица.

За посочения период от потвърдените за COVID-19 лица в страната 20,37% са заразените лица, които са били напълно ваксинирани с изминал 14-дневен период от датата на последна ваксинация и/или с поставена бустерна доза.

Подобно обаче на постваксиналния имунитет, постинфекциозният имунитет също осигурява някакво ниво на защита, но отчетените данни сочат че във времето тя намалява и преболедувалите лица също са източник на инфекция. За периода от 15.08.2021 до 17.08.2022 г. официално в страната са регистрирани 42 537 случаи на повторно заразени лица със SARS-CoV-2 след изминал 90-дневен период от предходния потвърдителен резултат.

Предвид осигуряването на защита от заразяване след ваксинация, която с времето отслабва, предлагам за целите на надзора на COVID-19, свързани с определяне на контактните лица и тяхното поставяне под задължителна карантина, с цел прекъсване механизма на предаване на инфекцията, **лицата, които са ваксинирани със завършен ваксинационен курс или получили допълнителна доза до 90 дни от датата на поставяне на последната доза да не се поставят под задължителна карантина, ако са определени като близки контактни лица.**

Подобно изискване по отношение на преболедувалите лица е въведено с чл. 12 от Наредба № Н-2 от 2022 г. за условията и редът за провеждане на диагностика, профилактика и контрол на COVID-19, с изключение на случаите, в които тези лица работят с рискови групи от населението (възрастни, лица с хронични заболявания и имunosупресивни състояния) или живеят в места с висок риск за заразяване, като социални услуги или места за лишаване от свобода.

Лицата, които са поставени под задължителна изолация трябва да са поставени в самостоятелна стая с добра вентилация, да ограничат движението си в дома и да сведат до минимум общото пространство, което споделят с останалите членове на

домакинството, да спазват дистанция от минимум 1,5 м спрямо хората, с които съжителстват, вкл. престой/спане в отделни помещения, при възможност, да извършват редовно проветряване, ядене по различно време, редовно почистване на дръжки и общи повърхности, използване на отделни кърпи в банята, миене на ръце преди ядене, след използване на тоалетната и др.

За ограничаване на разпръскването на отделени секрети, лицата под задължителна изолация трябва да носят маска възможно най-дълго време. Лица, които не могат/не толерират носенето на маски, трябва стриктно да се придържат към респираторната хигиена – при кихане и кашляне да покриват устата си с хартиени кърпички за еднократна употреба, които да изхвърлят по подходящ начин – в полиетиленов плик, поставен в кош за отпадъци използван само за целта, произведен от материал, позволяващ лесно почистване и снабден с капак. Преди изхвърляне, полиетиленовият плик се затваря плътно. Боравенето със замърсените от болния отпадъци да се извършва с ръкавици, а след тяхното сваляне ръцете се измиват.

В допълнение, следва да се ограничи броя на лицата, полагащи грижи за потвърдените случаи на COVID-19, при възможност до едно лице, което е в добро здраве без придружаващи заболявания. Посетители не се допускат до изтичане на периода на домашна изолация.

Лицата, които са поставени под карантина следва да наблюдават своето здравословно състояние за поява на клинични признаци, съвместими с COVID-19 и при евентуалната поява на такива да се самоограничат и да потърсят медицинска консултация и преглед за уточняване на диагнозата.

С уважение,

17.8.2022 г.

X Ангел Кунчев

Signed by: Angel Ivanov Kunchev

ДОЦ. Д-Р АНГЕЛ КУНЧЕВ Д.М.

Главен държавен здравен инспектор